

Vážený pan
plk. Ing. Jan Boháč, MBA
ředitel odboru
odbor 23 – Daní
Generální ředitelství cel
Budějovická 7
140 96 Praha 4

Váš dopis zn.: 43470/2022-900000-231
Ze dne: 25. 8. 2022

Praha 16. listopadu 2022

Č. j.: MZDR 24993/2022-2/OPL

MZDRX01MB78B

Stanovisko - produkty z technického konopí vhodné ke kouření

Vážený pane řediteli,

Ministerstvo zdravotnictví obdrželo od Generálního ředitelství cel žádost o stanovisko ve vztahu k produktům z technického konopí vhodným ke kouření, a to konkrétně dva dotazy:

1) Považujete prodej nebo výrobu konopných cigaret (jointů), sušeného konopí (květů) nebo konopné pryskyřice (hašiš), ve kterých je obsaženo nejvíce 1 % látek ze skupiny THC nebo pocházejí z konopí z osiva odrůd uvedených ve Společném katalogu odrůd druhů zemědělských rostlin za legální z pohledu zákona o návykových látkách nebo zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník?

2) Pokud odpovíte na předchozí otázku negativně, jakého přestupku a podle jakého zákona se podle Vašeho názoru prodejce nebo výrobce takových výrobků svým jednáním může dopouštět, případně jakého trestného činu podle trestního zákoníku se prodejce nebo výrobce může dopouštět?

Inspektorát omamných a psychotropních látek k požadovanému uvádí následující skutečnosti.

K dotazu č. 1 je nejprve nutné upozornit, že je třeba rozlišit dvě skupiny výrobků, a to konopné cigarety (jointy) a technické konopí (květy) na jedné straně a konopnou pryskyřici (hašiš) na straně druhé. Na první skupinu dopadla novela zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 167/1998 Sb.“) přímo, neboť nově definovala rostliny technického

konopí a technické konopí a umožnila zacházení s technickým konopím bez povolení k zacházení s návykovými látkami a přípravky v případě splnění zákonem stanovených podmínek, kdy se jedná o nové režimové opatření, které má umožnit vyšší využití rostlin technického konopí jako průmyslové/technické plodiny. Pro druhou skupinu novela v podstatě žádnou změnu nepřinesla. Pryskyřice z konopí je nadále návykovou látkou z přílohy č. 3 nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, ve znění pozdějších předpisů, bez zavedení režimového opatření, které by rozvolnilo zacházení s předmětnou látkou.

Pryskyřice z konopí

Na základě výše uvedeného uvádíme ke konopné pryskyřici, že tato látka nesporně nemůže být volně vyráběna ani volně nabízena k prodeji. Zákon č. 167/1998 Sb. v § 15 písm. e) stanoví: „Zakazuje se získávat konopnou pryskyřici a látky ze skupiny tetrahydrokanabinolů z rostliny konopí (rod Cannabis), čímž není dotčeno získávání takových látek pro léčebné použití nebo vědecké účely za podmínek stanovených tímto zákonem a zákonem o léčivech“. Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že pokud někdo vyrábí konopnou pryskyřici za účelem jejího dalšího prodeje, který nesouvisí s léčebným nebo vědeckým použitím, kdy prodej za účelem sběratelským či ke spotřebě kouření jednoznačně nenaplnuje povolené účely, jedná v rozporu se zákonem stanoveným zákazem. Pryskyřice z konopí je návykovou látkou, která může být na základě § 3 odst. 2 zákona č. 167/1998 Sb. použita pouze k omezeným vědeckým, výzkumným nebo velmi omezeným terapeutickým účelům na základě povolení k zacházení, a tedy výroba a prodej předmětné látky jsou podmíněny účelem a povinností disponovat povolením vydaným Ministerstvem zdravotnictví. Přičemž je nutné uvést, že obsah látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů není pro definici návykové látky „pryskyřice z konopí“ důležitý. Jakákoliv pryskyřice z konopí je návykovou látkou, a to také v případě, že pochází z technického konopí.

Konopné cigarety a technické konopí

Ve vztahu k předmětné problematice přinesla novela zákona č. 167/1998 Sb., vedena ve Sbírce zákonů pod č. 366/2021 Sb., zásadní změny. Novela přinesla mimo jiné změny v oblasti týkající se rostlin konopí. Zejména se jedná o zavedení pojmů „rostlina technického konopí“¹ a „technické konopí“², a o změny ustanovení § 5 odst. 5³, § 20 odst.

¹ § 2 odst. 1 písm. g) zákona č. 167/1998 Sb.: „Pro účely tohoto zákona se rozumí rostlinou technického konopí rostlina z rodu konopí, ze které lze získat konopí s obsahem nejvýše 1 % látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů nebo pochází z osiva odrůd uvedených ve Společném katalogu odrůd druhů zemědělských rostlin.“

² § 2 odst. 1 písm. g) zákona č. 167/1998 Sb. „Pro účely tohoto zákona se rozumí technickým konopím konopí z rostliny technického konopí.“

³ „Povolení k zacházení se nevyžaduje k zacházení s rostlinami technického konopí, nebo s technickým konopím, zejména k účelům průmyslovým, potravinářským, kosmetickým, technickým nebo zahradnickým.“

2 písm. e)⁴, § 21 odst. 2 písm. d)⁵ a ustanovení § 24 odst. 1 písm. a)⁶. Předmětné změny byly do zákona č. 167/1998 Sb. zapracovány na základě návrhu Zemědělského výboru Poslanecké sněmovny, kdy tento návrh neobsahoval odůvodnění, pouze se k návrhu vyjádřil zpravodaj zemědělského výboru Radek Holomčík⁷ při jednání Poslanecké sněmovny dne 3. června 2021. Zejména se jedná o nové znění § 5 odst. 5 zákona č. 167/1998 Sb. Předmětné ustanovení umožnilo zacházení s rostlinami technického konopí a technickým konopím bez povolení k zacházení vydaným Ministerstvem zdravotnictví, a to k účelům, které jsou demonstrativně uvedeny. Jedná se tedy zejména o účely průmyslové, potravinářské, kosmetické, technické nebo zahradnické. Předmětné účely nejsou blíže specifikovány v zákoně č. 167/1998 Sb.

Generální ředitelství cel předložilo dotaz, zda se prodej nebo výroba konopných cigaret a sušeného konopí do 1 % THC považuje za legální z pohledu zákona č. 167/1998 Sb. V návaznosti na § 5 odst. 5 zákona č. 167/1998 Sb. je třeba posuzovat účel zacházení. Zavedením pojmu technické konopí bylo vytvořeno nové režimové opatření, které umožnilo širší využití rostlin technického konopí a větší jistotu při jejich zacházení, přičemž se subjekty, které používají rostliny technického konopí k účelům v § 5 odst. 5 uvedeným nemusí obávat kriminalizace svého jednání, pokud zacházejí také s vrcholíkem předmětných rostlin technického konopí, tedy s technickým konopím. Současně je nutné uvést, že novela zákona žádným způsobem nevyjmula technické konopí ze skupiny návykových látek, neboť se definitoricky jedná o látku konopí uvedenou v příloze č. 3 nařízení vlády č. 463/2013 Sb. Pokud je technické konopí nadále návykovou látkou a nebylo vyráběno a prodáváno k účelům, které jsou uvedeny v § 5 odst. 5 zákona č. 167/1998 Sb. jedná se o neoprávněné zacházení v případě, že k předmětné činnosti subjekt neobdržel povolení k zacházení nebo není v zákoně č. 167/1998 Sb. stanovená jiná zákonná výjimka.

⁴ „Vývozní povolení se nevyžaduje k vývozu rostlin technického konopí a technického konopí.“

⁵ „Dovozní povolení se nevyžaduje k dovozu rostlin technického konopí a technického konopí.“

⁶ „Zakazuje se pěstovat jiné druhy a odrůdy rostliny konopí (rod Cannabis), než jsou rostliny technického konopí, s výjimkou pěstování na základě licence udělené podle tohoto zákona; zákaz se nevztahuje na pěstování odrůd rostliny konopí (rod Cannabis) pro výzkumné účely, pro šlechtění nových odrůd a pro zachování genetické rozmanitosti vědeckými a výzkumnými pracovišti zřízenými zákonem nebo státem vymezené v povolení k zacházení.“

⁷ „Naše návrhy, které jsme přijali v zemědělském výboru, v podstatě říkají jednu jednoduchou věc: přestaňme ze zemědělců, kteří se nedopustí ničeho špatného, dělat kriminálníky. ... Zemědělec použil legální osivo, pěstoval to v souladu se všemi postupy, ničeho špatného se nedopustil, ale vlivem klimatických podmínek, které nemá možnost ovlivnit, je z něho kriminálník. Tohle je prostě špatně, tohle je špatně. Já si myslím, že obzvlášť teď, v této pocovidové době, kdy budeme potřebovat, abychom se nadechli, aby se zemědělství, hospodářství nadechlo, musíme hledat cesty, jak tomu jít naproti. V podstatě navrhujeme jednak to, aby se ten limit posunul na 1 % a aby zemědělci, pokud pěstují odrůdy z takzvaného katalogu schválených evropských odrůd, v podstatě prokázali, že to je tohleto osivo a už nebudou vystaveni žádné další buzeraci“.

V souvislosti s konopnými cigaretami a sušeným technickým konopím je třeba posuzovat 3 účely:

- a) sběratelský
- b) potravinářský (obdobně ke kouření)
- c) průmyslový/technický

ad a) K účelu sběratelskému je možné uvést, že předmětný účel není předjímán v § 5 odst. 5 zákona č. 167/1998 Sb. a přestože předmětné ustanovení uvádí demonstrativní výčet, není sběratelský účel podřaditelný pod uvedený demonstrativní výčet, neboť neobsahuje typický rys, který spojuje ostatní účely v ustanovení zmíněné, tedy technický charakter předmětného účelu. Dále je nutné zdůraznit, že sběratelský účel v souvislosti s předmětem, který působením času a vnějších vlivů degraduje a na obalu jsou uváděny vlastnosti daného produktu, a to mnohdy včetně účinků na organismus, je možné považovat za snahu o obcházení zákonů z oblasti bylinných výrobků určených ke kouření. Z uvedeného vyplývá, že zacházení s technickým konopím za účelem sběratelským nespadá pod zákonnou výjimku vymezenou § 5 odst. 5 zákona č. 167/1998 Sb. a takové jednání je považováno za neoprávněné, neboť není podřaditelné ani pod účely stanovené v § 3 odst. 2 zákona č. 167/1998 Sb.⁸ v souvislosti se zacházením s návykovými látkami.

Ad b) Potravinářský účel v demonstrativním výčtu uvedeném v § 5 odst. 5 zákona č. 167/1998 Sb. uvedený je. V souladu s § 5 odst. 5 zákona č. 167/1998 Sb. a při zohlednění požadavků § 5 odst. 1 vyhlášky č. 58/2018 Sb.⁹ může být použita k potravinářským účelům celá rostlina technického konopí či technické konopí, za předpokladu, že návyková látka nebude do potravin v nezpracované podobě přímo přidána (např. nelze přidat pouze nasekanou rostlinu rodu konopí) ani nebude ve výsledném produktu obsažena. Právní předpisy tak umožňují, aby z omamné látky byly extrahovány látky, které se nepovažují za omamné nebo psychotropní, které budou

⁸ „Návykové látky uvedené v příloze č. 3 nebo 4 nařízení vlády o seznamu návykových látek a přípravky je obsahující mohou být použity pouze k omezeným výzkumným, vědeckým a velmi omezeným terapeutickým účelům vymezeným v povolení k zacházení. Ostatní návykové látky a přípravky je obsahující mohou být použity pouze k terapeutickým, vědeckým, výukovým, veterinárním účelům nebo i k jiným účelům na základě povolení Ministerstva zdravotnictví“.

⁹ Vyhláška č. 58/2018 Sb., o doplňcích stravy a složení potravin (účinná od 1. 11. 2018) v § 5 odst. 1 stanoví „Podmínky přidávání vitaminů, minerálních látek nebo dalších látek do potravin upravuje přímo použitelný předpis Evropské unie o přidávání vitaminů, minerálních látek a dalších látek do potravin¹⁰). Do potravin nelze přidávat jednotlivě nebo ve směsi **omamné nebo psychotropní látky¹¹), prekursory látek uvedených v kategorii I přímo použitelného předpisu Evropské unie¹²), steroidní látky, tj. látky s anabolickými a jinými hormonálními účinky, látky hormonální povahy a další látky, u nichž byl prokázán **toxický, genotoxický, teratogenní, halucinogenní, omamný či jiný nepříznivý účinek na lidský organismus.**“ S účinností od 12. 5. 2021 je aplikovatelná úprava obsažena v § 10 odst. 1 písm. f) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách „Na trh je zakázáno uvádět potraviny obsahující látky v rozporu s požadavky na složení doplňků stravy nebo látky zakázané při výrobě potravin podle vyhlášky o doplňcích stravy a složení potravin⁶⁴)“.**

následně pro výrobu potravin použity – zde však platí, že použití těchto látek musí odpovídat všem relevantním požadavkům právních předpisů zejména nařízení (EU) 2015/2283 o nových potravinách. Tento výklad je v souladu s rozsudkem Soudního dvora Evropské unie ve věci C-663/185. Pokud vztáhneme potravinářský účel také na oblast konopných cigaret, tak se ve vztahu k zacházení bez povolení k zacházení s ohledem na výše uvedený výklad bude jednat pouze o takové zacházení, kdy subjekt vyrobí konečný produkt, který nebude obsahovat návykovou látku, neboť přípravek¹⁰ obsahující návykovou látku může být vyráběn a uváděn na trh v souladu s § 3 odst. 2 zákona č. 167/1998 Sb. pouze k účelům vědeckým, terapeutickým nebo souvisejícím. Vzhledem ke skutečnosti, že prodej konopných cigaret nebo sušeného technického konopí ke kouření nesplňuje účel stanovený § 3 odst. 2 zákona č. 167/1998 Sb., jedná se v takovém případě o neoprávněnou výrobu přípravků s obsahem návykové látky nebo o jejich neoprávněný prodej.

Ad c) Průmyslový a technický účel v demonstrativním výčtu uvedeném v § 5 odst. 5 zákona č. 167/1998 Sb. uvedené jsou. Předmětné účely byly do zákona zavedeny za účelem umožnění využití vláken a semen rostlin technického konopí. Zákon č. 366/2021 Sb. novelizoval zákon č. 167/1998 Sb. mimo jiné tak, že rozšířil možnost využití rostlin technického konopí o vrcholíky předmětných rostlin. Základem je tedy využití většího množství technického konopí, které se zpracuje nebo použije v průmyslu. Pokud jsou však vyráběny a následně prodávány separátně balené květy rostliny technického konopí v množství např. 1 gramu, nedává průmyslové nebo technické zpracování technického konopí zakoupeného po jednom gramu a separátně baleného, pro případného odběratele ekonomický smysl, když tento je ze zákona oprávněn pořídit si větší množství technického konopí pro průmyslové zpracování za výrazně nižší cenu. Z údajů, které bývají uvedeny na obale (např. k technickým účelům) je zřejmé, že výrobce si je vědom zákonných ustanovení a snaží se předmětným prohlášením (určením využití) legitimizovat prodej předmětného zboží. Z uvedeného tak vyplývá, že pokud je vyráběno nebo prodáváno sušené technické konopí v množství jednotek gramů v separátním balení a je na obale uváděno, že je určeno k technickým účelům, neodpovídá tvrzený účel faktické možnosti využití a ze strany výrobce nebo prodejce se jedná o neoprávněné zacházení.

Závěr k dotazu č. 1

Z výše uvedeného vyplývá, že výkladem Ministerstvo zdravotnictví dospělo k závěru, že výroba a prodej výrobků z technického konopí v podobě konopných cigaret nebo

¹⁰ § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 167/1998 Sb.: „Pro účely tohoto zákona se rozumí přípravkem roztok nebo směs v jakémkoli fyzikálním stavu obsahující návykovou látku nebo návykovou látku a uvedenou látku kategorie 1 nebo léčivý přípravek obsahující uvedenou látku kategorie 1, s výjimkou roztoku nebo směsi s obsahem látky konopí extrakt a tinktura, který obsahuje nejvýše 1 % látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů; látku konopí extrakt a tinktura musí roztok nebo směs obsahovat v takovém množství, že tuto látku nelze z roztoku nebo směsi zneužít nebo snadno dostupnými nebo hospodárnými prostředky extrahovat. Takovýto roztok nebo směs musí splňovat podmínku bezpečnosti podle zákona o obecné bezpečnosti výrobků.

sušeného konopí baleného separátně v gramových množstvích je v rozporu se zákonem č. 167/1998 Sb.

Ve vztahu k zákonu č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, můžeme uvést, že neoprávněné zacházení s návykovými látkami je možné považovat za trestný čin, a tedy výroba látky „pryskyřice z konopí“ a její následný prodej ve vámi uváděných případech je možné považovat za trestný čin po formální stránce a bude záležet na závažnosti a rozsahu protiprávní činnosti, kdy orgány činné v trestním řízení posoudí škodlivost předmětného jednání.

K dotazu č. 2 je možné uvést, že osoby, které se budou věnovat uvedeným činnostem budou jednat protiprávně a mohou se dle názoru Ministerstva zdravotnictví dopustit:

a) U zacházení s látkou „Pryskyřice z konopí“

- Trestného činu podle § 283 trestního zákoníku - Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy;
- Trestného činu podle § 287 trestního zákoníku - Šíření toxikomanie;
- Přestupku podle § 36 odst. 1 písm. a) zákona č. 167/1998 Sb. - Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 4 vykonává činnost, k níž se vyžaduje povolení k zacházení, bez tohoto povolení;
- Přestupku podle § 36 odst. 1 písm. n) zákona č. 167/1998 Sb. - Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 12 předá nebo prodá návykové látky a přípravky nebo jiná práva spojená s návykovými látkami a přípravky;

b) u zacházení s konopnými cigaretami a technickým konopím ve vztahu ke kouření

- Přestupku podle § 36 odst. 1 písm. a) zákona č. 167/1998 Sb. - Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 4 vykonává činnost, k níž se vyžaduje povolení k zacházení, bez tohoto povolení;
- Přestupku podle § 36 odst. 1 písm. n) zákona č. 167/1998 Sb. - Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 12 předá nebo prodá návykové látky a přípravky nebo jiná práva spojená s návykovými látkami a přípravky;

S pozdravem

Ing. Petr Novák, v.r.
vedoucí oddělení
Inspektorát omamných a psychotropních látek